КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра суспільствознавчої освіти

Програма підвищення кваліфікації учителів християнської етики «Цифрові інструменти на уроках духовно-морального спрямування»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри суспільствознавчої освіти
(протокол № 9 від 18.09.2026 р.)

Завідувач кафедри Галина СОХАНЬ

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою
(протокол №6 від 01.10.2026 р.)

Голова науково-методичної ради Павло ХОБЗЕЙ

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Розробник: завідувач кафедри суспільствознавчої освіти, кандидат філологічних наук Сохань Галина Степанівна.

Напрям підвищення кваліфікації: сучасні підходи до навчання курсів духовно-морального спрямування в закладах освіти, методичне забезпечення вчителів християнської етики.

Розроблено на основі типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти. (Наказ Міністерства науки та освіти України №904 від 12.10.2022 р.).

Термін дії програми: з 01.01.2027 р. до 31.12.2032 р.

Рецензенти:
Васильків Ірина Дмитрівна, старший викладач кафедри суспільствознавчої освіти КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»;
Дільна Оксана Андріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри гуманітарної освіти КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми полягає в необхідності підвищувати кваліфікацію вчителів християнської етики до навчання курсів за вибором духовно-морального спрямування у закладах освіти, зокрема важливими для педагогів є методичні рекомендації щодо викладання курсів духовно-морального спрямування в закладах освіти, оскільки назріла необхідність ознайомити вчителів з нормативно-правовими аспектами вивчення християнської етики в закладах загальної середньої освіти, методичним забезпеченням курсу. Програмою пропонується використовувати цифрові інструменти на уроках духовно-морального спрямування для візуалізації та презентацій, опитування та укладання тестових завдань, а також цифрові платформи для колективної роботи. Також акцентується на застосуванні цифрових застосунків штучного інтелекту, притому окрему увагу звернено на етичні та правові виклики використанні штучного інтелекту в освіті. Загалом тематика програми, її змістове наповнення є важливими для вчителів, які викладають предмети духовно-морального спрямування.

Цільова група: учителі християнської етики.

Обсяг: 30 годин.

Форма навчання: очно-дистанційна.

Мета: науково-методичний супровід професійного розвитку вчителів християнської етики у їх підготовці до проведення уроків з курсів духовно-морального спрямування з використанням цифрових інструментів, а також цифрових застосунків штучного інтелекту, спрямованих на розвиток у здобувачів освіти цілісного, комплексного, різностороннього уявлення про певні етичні категорії, події, процеси, а також формування цифрової грамотності.

Завдання:

- забезпечити знання і розуміння нормативно-правових вимог щодо вивчення курсів духовно-морального спрямування в закладах освіти;
- сформувати розуміння теоретичних засад, актуальності та доцільності використання цифрових інструментів на уроках духовно-морального спрямування;
- окреслити методичні підходи до створення і використання на уроках дидактичних матеріалів за допомогою цифрових інструментів.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

- професійно-педагогічна;
- психологічна;
- емоційно-етична;
- мовно-комунікативна;
- громадянська;
- інформаційно-цифрова;
- компетентність педагогічного партнерства;
- рефлексивна;
- здатність до навчання впродовж життя.

Очікувані результати:

Слухач/ка після навчання на цьому курсі:

- знає і розуміє нормативно-правові вимоги щодо вивчення курсів духовно-морального спрямування в закладах освіти;
- пояснює актуальність та доцільність використання цифрових інструментів на уроках духовно-морального спрямування;
- окреслює методичні підходи до створення і використання на уроках дидактичних матеріалів за допомогою цифрових інструментів.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях – індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Програмою передбачено виконання різних видів робіт: вхідне опитування; творче завдання; участь у круглому столі; рефлексія.

Критерії оцінювання. Результати навчання слухачів курсів оцінюються за шкалою «зараховано / не зараховано». Підставою для успішного зарахування є комплексне виконання програми КПК, зокрема активна участь на заняттях, а також виконання самостійної роботи, яка зараховується за умови виконання не менше 70% навчального матеріалу: розміщення самостійної роботи в Moodle, її відповідність завданням програми, дотриманням правил академічної доброчесності, а також її успішна презентація.

Особливості реалізації програми. Реалізація програми передбачає навчання вчителів як у дистанційному, так і в очному форматі. Навчальні заняття у синхронному режимі проводяться з використанням ZOOM, Moodle. Програмою передбачено проведення лекційних, практичних занять, виконання самостійної роботи, обмін педагогічним досвідом.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат видається відповідно до кількості прослуханих годин, за умови не менше 50 % від загальної кількості.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, вартість згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

3. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Прак-тичні	Самостійна робота
Інтеграційно-мотиваційне заняття	**2**		**2**	
Тема 1. Реєстрація учасників (вхідне опитування). Ознайомлення з програмою модуля.			1	
Тема 2. Формування очікувань учасників.			1	
Модуль 1. Методичні рекомендації щодо викладання курсів духовно-морального спрямування	**4**	**2**	**2**	
Тема 1. Нормативно-правові аспекти вивчення курсів духовно-морального спрямування у закладах освіти.		2		
Тема 2. Методичне забезпечення курсів духовно-морального спрямування.			2	
Модуль 2. Цифрові інструменти у діяльності вчителя курсів духовно-морального спрямування	**6**	**2**	**4**	
Тема 1. Способи використання цифрових інструментів на уроках духовно-морального спрямування.		2	4	
Модуль 3. Створення методичного матеріалу на духовно-моральну тематику за допомогою цифрових застосунків штучного інтелекту	**6**	**4**	**2**	
Тема 1. Етичні і правові виклики використання штучного інтелекту в освіті.		2		
Тема 2. Цифрові інструменти штучного інтелекту в методичній підготовці до уроків.		2	2	
Самостійна робота.	**6**			**6**
Круглий стіл «Обмін успішними практиками застосування цифрових інструментів на уроках духовно-морального спрямування».	**4**		**4**	
Вихідне діагностування, рефлексія.	**2**		**2**	
Всього годин:	**30**	**8**	**16**	**6**

4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Час за робочою навчальною програмою – 2 години

Тема 1. Реєстрація учасників (вхідне опитування). Ознайомлення з програмою навчання

Тема 2. Формування очікувань учасників

Модуль 1. Методичні рекомендації щодо викладання курсів духовно-морального спрямування

Час за робочою навчальною програмою – 4 години

Тема 1. Нормативно-правові аспекти вивчення курсів духовно-морального спрямування у закладах освіти

План лекційного заняття

1. Предмети духовно-морального спрямування як курси за вибором.
2. Реалізація педагогіки партнерства у вивченні курсів духовно-морального спрямування.

Тема 2. Методичне забезпечення курсів духовно-морального спрямування

План практичного заняття

1. Навчальні програми курсів за вибором («Основи християнської етики» та ін.).
2. Аналіз навчальних програм: структура, тематика.
3. Цифрові платформи для курсів духовно-морального спрямування.

Модуль 2. Цифрові інструменти у діяльності вчителя курсів духовно-морального спрямування

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 1. Способи використання цифрових інструментів на уроках духовно-морального спрямування

План лекційно-практичного заняття

1. Цифрові інструменти в сучасній освіті.
2. Цифрові інструменти для візуалізації та презентацій. Методика їх використання на уроках духовно-морального спрямування.
3. Цифрові інструменти для опитування та укладання тестових завдань, їх використання у роботі з учнями.
4. Цифрові платформи для колективної роботи на уроках.
5. Формування цифрової грамотності учнів на уроках духовно-морального спрямування.

Модуль 3. Створення методичного матеріалу на духовно-моральну тематику за допомогою цифрових застосунків штучного інтелекту

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 1. Етичні і правові виклики використання штучного інтелекту в освіті

План лекційного заняття

1. Законодавство України про використання штучного інтелекту в освітній діяльності.
2. Безпечне використання штучного інтелекту на уроках.

Тема 2. Цифрові інструменти штучного інтелекту в методичній підготовці до уроків

План лекційно-практичного заняття

1. Ознайомлення з цифровими інструментами штучного інтелекту та їх можливостями використання.
2. Штучний інтелект як помічник учителя.
3. Методика створення дидактичних вправ за допомогою цифрових інструментів штучного інтелекту.

Самостійна робота: Укладіть дидактичні вправи на духовно-моральну тематику за допомогою цифрових технологій.

Круглий стіл «Обмін успішними практиками застосування цифрових інструментів на уроках духовно-морального спрямування».

Вихідне діагностування, рефлексія.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Окресліть нормативно-правові аспекти вивчення курсів духовно-морального спрямування (зокрема християнської етики) в закладах освіти.
2. Які цифрові інструменти для візуалізації та презентацій варто використовувати на уроках духовно-морального спрямування і чому?
3. Як допомагають цифрові інструменти укладати тестові завдання та опитувальники?
4. Які переваги застосування цифрових платформ для колективної роботи на уроках?
5. Укладіть дидактичні вправи на духовно-моральну тематику, створені за допомогою цифрових інструментів.
6. Які є етичні і правові виклики використання штучного інтелекту у роботі з учнями?
7. Як цифрові технології можуть підвищувати мотивацію учнів до вивчення духовно-моральних цінностей?
8. Як створювати за допомогою цифрових інструментів змодельовані життєві ситуації морального вибору та проблемні завдання для учнів?
9. Які вимоги академічної доброчесності необхідно враховувати під час використання цифрових інструментів ШІ?
10. Створіть методичний матеріал на духовно-моральну тематику за допомогою цифрових застосунків штучного інтелекту. Які можуть бути переваги та ризики використання такого матеріалу у роботі з учнями?

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Законодавство України

1. Державний стандарт базової середньої освіти (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16
2. Державний стандарт початкової освіти (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1810-2025-%D0%BF#Text
3. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
4. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16 січня 2020 року № 463-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text
5. Про академічну доброчесність: Закон України від 18 грудня 2025 року № 4742-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text

Методичні матеріали

1. Богосвятська Анна-Марія. 7 способів використання штучного інтелекту для педагогів // Педагогічна думка, 2026, № 1, С. 53-64. URL: https://drive.google.com/file/d/1qFJoz4j8zitSwTW9-fCLXUsZpazXmuKB/view
2. Відокремленість освіти від церкви та умови запровадження духовно-моральних курсів. URL: https://eo.gov.ua/vidokremlenist-osvity-vid-tserkvy-ta-umovy-zaprovadzhennia-dukhovno-moralnykh-kursiv/2024/02/27/
3. Іванова Т., Цукор Л. EDU-AI: методика використання ШІ для викладачів комунікативного циклу: практичний посібник/ за загал. ред. В. Іванова. Київ : Центр вільної преси, 2025. 186 с. URL: https://www.aup.com.ua/book-review/edu-ai-metodika-vikoristannya-shi-dlya-viklad/
4. Навчальна програма курсу за вибором «Основи християнської етики. 1-11 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Сохань Г.С., Гусаков І.М., Гусак М.Є., Пономарьова М.С., Кушнір І.М.). URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-facultativ/2023/06/09/Navch.prohr.Osnovy.khrystyyanskoyi.etyky-1-11.klas.avtory.Sokhan.ta.in-09.06.2023.pdf
5. Навчальна програма курсу за вибором «Основи християнської етики. 1–4 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Жуковський В. М., Самолюк Г. С., Бойко Н. Л., Когут В. Й.) URL: https://tsinnosti.com/wp-content/uploads/2024/11/prohrama-1-4-klasy.pdf
6. Навчальна програма курсу за вибором «Основи християнської етики. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Жуковський В.М., Самолюк Г.С., Павлова О.В., Коваль О.П., Когут В.Й., Кошло О.Я., Лахман Н.М., Неумитий В.М., Октисюк Т.І., Сайберт Н.М., Санникова Т.В., Шульга В.М.) URL: https://tsinnosti.com/wp-content/uploads/2024/11/prohrama_osnovy_hrystyyanskoyi_etyky_5_6_klasy.pdf
7. Навчальна програма курсу за вибором «Основи християнської етики. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Жуковський В.М.,

Самолюк Г.С., Мудрик Л.Є., Павлова О.В., Коваль О.П., Ротченкова Н.І.) URL: https://tsinnosti.com/wp-content/uploads/2024/11/prohrama_osnovy_hrystyyanskoyi_etyky_7_9_klasy.pdf
8. Навчальна програма курсу за вибором «Основи християнської етики. 10-11 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Жуковський В.М., Самолюк Г.С., Мудрик Л.Є., Неумитий В.М., Павлова О.В., Жаровська Н.В.) URL: https://tsinnosti.com/wp-content/uploads/2024/11/prohrama_osnovy_hrystyyanskoyi_etyky_10_11_klasy.pdf
9. Орієнтовне календарно-тематичне планування з курсу за вибором «Основи християнської етики» для 1-11 класів закладів загальної середньої освіти (укладачі: Сохань Г.С. та інші) URL: https://drive.google.com/file/d/14KnS2BBkJFeDQvIf7hJudvxtTLX14QnL/view
10. Джексон Роберт. Дороговкази. Політика і практика вивчення релігій і нерелігійних світоглядів в інтеркультурній освіті. Посібник URL: https://www.schools-for-democracy.org/biblioteka/posibnyky-rady-yevropy-z-prav-liudyny-ta-aktyvnoi-uchasti-dlia-molodi/dorogovkazi